

Věc C-627/19 PPU

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

22. srpna 2109

Předkládající soud:

Rechtbank Amsterdam (Nizozemsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

22. srpna 2109

Navrhovatel:

Openbaar Ministerie

Odpůrce:

ZB

Předmět původního řízení:

Návrh státního zástupce na přezkum evropského zatýkacího rozkazu (dále jen „EZR“)

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU se týká použitelnosti požadavku, aby proti rozhodnutí o vydání EZR muselo být možné podat opravný prostředek, pokud je cílem EZR výkon trestu odnětí svobody, který byl již uložen soudním rozhodnutím.

Předběžná otázka

Pokud je cílem EZR výkon trestu odnětí svobody, který byl uložen vykonatelným rozhodnutím soudce nebo soudu, zatímco EZR vydal státní zástupce, který se účastní výkonu spravedlnosti ve vystavujícím členském státě a je zajištěno, že při výkonu svých funkcí souvisejících přímo s vydáním evropského zatýkacího

přezkumu jedná nezávisle, platí rovněž podmínka, aby proti rozhodnutí o vydání EZR – zejména jeho přiměřenosti – muselo být možné podat opravný prostředek, který splňuje v plném rozsahu požadavky účinné soudní ochrany?

Uvedená ustanovení unijního práva

Článek 1 a 6 rámcového rozhodnutí [Rady] 2002/584/SVV o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1).

Uvedená ustanovení vnitrostátního práva

Článek 1 Overleveringswet (zákon o předávání) 2004/C 195/26 (Stb. 2004, 195)

Stručný popis skutkového stavu a původního řízení

- 1 ZB byl dne 3. května 2019 zadržen v Nizozemsku na základě EZR, který vystavilo státní zastupitelství v Bruselu (Belgie) dne 24. dubna 2019. Cílem EZR je předání vyžádané osoby za účelem výkonu rozsudku Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (frankofonní soud prvního stupně v Bruselu) ze dne 7. února 2019, kterým byla vyžádaná osoba odsouzena k trestu odnětí svobody v délce 30 měsíců a jednoho roku.
- 2 Státní zástupce vydal dne 3. května 2019 návrh na přezkum EZR. Během řízení byly belgickému vystavujícímu orgánu položeny další otázky.
- 3 Otázky byly předloženy za účelem přezkumu, zda vydání EZR tímto orgánem splnilo podmínky, které stanovil Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) v rozsudku ze dne 27. května 2019, OG a PI (Staatsanwaltschaften Lübeck a Zwickau, C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).
- 4 Podle předkládajícího soudu z tohoto rozsudku vyplývá, že státního zástupce je třeba považovat za vystavující soudní orgán, pokud se podílí na výkonu spravedlnosti ve vystavujícím členském státě, jedná nezávisle a proti rozhodnutí státního zástupce o vydání EZR je možné podat opravný prostředek.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 5 Státní zastupitelství jako navrhovatel má – stejně jako belgický vystavující orgán – za to, že požadavek, aby proti rozhodnutí o vydání EZR muselo být možné podat opravný prostředek, se nepoužije v případě EZR, jehož cílem je výkon trestu odnětí svobody.

Stručné shrnutí odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 6 Na základě informací předložených belgickými orgány konstatuje předkládající soud ke stanovisku státního zastupitelství, že belgický státní zástupce se podílí na výkonu spravedlnosti v Belgii a jedná nezávisle; není vystaven riziku, že mu jsou v konkrétním případě v rámci vydání příkazu o vydání EZR uděleny přímo nebo nepřímě příkazy nebo pokyny od výkonné moci - např. od ministra spravedlnosti.
- 7 Belgický státní zastupitel tím splňuje alespoň první dva požadavky uvedené v bodě 4, aby byl považován za „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584. Tyto požadavky stanovil Soudní dvůr v bodech 73 a 74 rozsudku OG a PI.
- 8 Na základě informací belgických orgány však vzniká otázka, zda podmínka stanovená v rozsudku OG a PI v bodě 75, aby rozhodnutí státního zástupce o vydání EZR a zejména přiměřenost takového rozhodnutí musely být přezkoumatelné takovým způsobem, který splňuje v plném rozsahu zásadu účinné soudní ochrany, se použije i tehdy, pokud je cílem EZR výkon odnětí svobody.
- 9 Požadavek, aby bylo možné podat proti němu opravný prostředek, vyplývá z bodu 75 rozsudku OP a PI. V tomto bodě Soudní dvůr uvádí následující: „Kromě toho, pokud právo vystavujícího členského státu světuje pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu určitému orgánu, který se účastní výkonu soudnictví tohoto členského státu, avšak není sám [soudcem nebo] soudem, rozhodnutí o vydání takového zatýkacího rozkazu, a zejména přiměřenost takového rozhodnutí musí být možno napadnout v uvedeném členském státě soudní žalobou, která plně splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu“.
- 10 Pojem „takový zatýkací rozkaz“ může odkazovat pouze na „evropský zatýkací rozkaz“ a neponechává žádný prostor pro odkaz na jiný zatýkací rozkaz než na EZR, zejména nikoli na vnitrostátní zatýkací rozkaz založený na EZR.
- 11 V bodě 67 rozsudku OG a PI rozlišuje Soudní dvůr tedy dvě úrovně ochrany při procesních a základních právech. První úroveň se vztahuje na ochranu při vydání vnitrostátního zatýkacího rozkazu, zatímco druhá úroveň se vztahuje na ochranu při vydání EZR.
- 12 Státní zástupce uvedl v dřívějších věcech týkajících se předání, že kritérium uvedené v bodě 75 rozsudku OG a PI neplatí s ohledem na kritérium uvedené v bodě 68. Podle něj totiž postačí, aby rozhodnutí, které splňuje požadavky účinné právní ochrany, bylo přijato pouze na jedné ze dvou úrovní ochrany uvedených v bodě 68.
- 13 Jak vyplývá z bodu 68, dvě úrovně ochrany mimo jiné implikovaly, že rozhodnutí, které splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu, je přijato „alespoň“ na základě jedné ze dvou úrovní ochrany. To znamená, že pokud je EZR vydán orgánem, který se účastní výkonu spravedlnosti, který však není soudcem nebo soudem, musí být vnitrostátní zatýkací rozkaz vydán soudcem nebo soudem.

- 14 V bodě 69 rozsudku OG a IP Soudní dvůr konstatuje následující: „Z toho vyplývá, že pokud právo vystavujícího členského státu svěřuje pravomoc k vydání evropského zatýkacího rozkazu určitému orgánu, který se sice účastní výkonu spravedlnosti tohoto členského státu, avšak není soudcem ani soudem, takové vnitrostátní soudní rozhodnutí, jako je vnitrostátní zatýkací rozkaz, na jehož základě je evropský zatýkací rozkaz vydán, musí splňovat takovéto požadavky“.
- 15 Z výše uvedeného bodu 68 je tedy třeba vyvodit, že rozhodnutí soudce nebo soudu je nezbytné alespoň na základě jednoho ze dvou stupňů ochrany. Z bodu 70 vyplývá, že v takovém případě, jako je případ uvedený v bodě 69, je úroveň ochrany na vnitrostátní úrovni - totiž vnitrostátní zatýkací rozkaz, na němž je založeno rozhodnutí o vydání EZR, zaručena.
- 16 Z bodů 71 a 72 výše uvedeného rozsudku vyplývá, že zajištění druhé úrovně ochrany náleží orgánu, který přijímá rozhodnutí o vydání EZR; „a to i tehdy, když se daný evropský zatýkací rozkaz zakládá na vnitrostátním rozhodnutí vydaném soudcem nebo soudem“.
- 17 V rámci této druhé úrovně ochrany je v první řadě nezbytné, aby vystavující justiční orgán při přijímání rozhodnutí o vydání EZR nebyl „vystaven jakémukoli riziku, že by podléhal zejména individuálnímu pokynu ze strany výkonné moci“ (bod 73 a 74). Pokud je pro vydání EZR příslušný (zcela nezávislý) orgán, který se účastní výkonu spravedlnosti, avšak který není soudcem i soudem, musí být rozhodnutí o vydání EZR a zejména jeho přiměřenost krom toho („krom toho“, jak je uvedeno v bodě 75) přezkoumatelné takovým způsobem, který splňuje v plném rozsahu požadavky účinné soudní ochrany, jinými slovy musí být předmětem řízení před soudcem nebo soudem.
- 18 Nic ve znění výše uvedeného bodu 68 – zejména nikoli slovo „alespoň“ – nevylučuje platnost požadavků uvedených v bodě 75, pokud je rozhodnutí na vnitrostátní úrovni přijato soudcem nebo soudem. Bod 68 pouze vyžaduje, aby soudce nebo soud přijal buď vnitrostátní rozhodnutí, nebo vydal EZR. V prvním případě k tomu bod 75 doplňuje, že proti rozhodnutí o vydání EZR přijatému jiným orgánem než je soudce nebo soud musí být možné podat opravný prostředek u soudce nebo soudu.
- 19 Požadavky uvedené v bodě 75 a 68 rozsudku OG a PI tedy platí současně.
- 20 To vyplývá rovněž z rozsudku ze dne 27. května 2019, PF (nejvyšší státní zástupce Litvy, C-509/18, EU:C:2019:457), který byl vydán v tentýž den jako rozsudek OG a PI. V této věci byl vydán vnitrostátní zatýkací rozkaz soudem (body 22 a 54 rozsudku), nejvyšší státní zástupce Litvy se účastnil mimo jiné výkonu spravedlnosti (bod 42) a bylo zajištěno, že nejvyšší státní zástupce je nezávislý na výkonné moci; Předkládající soud však musel přezkoumat, „zda rozhodnutí tohoto státního zástupce o vydání evropského zatýkacího rozkazu mohou být napadena opravným prostředkem, který v plném rozsahu splňuje požadavky na účinnou soudní ochranu“ (bod 56).

- 21 I když byl vnitrostátní zatýkácí rozkaz vydán soudcem nebo soudem, musí být možné podat proti rozhodnutí o vydání EZR opravný prostředek k soudu nebo soudci, pokud toto rozhodnutí bylo vydáno jiným orgánem než soudcem nebo soudem. Tuto otázku považoval předkládající soud v dřívějším rozsudku ze dne 5. července 2019 již za „éclairé“. Jelikož se v projednávané věci jedná o rozhodnutí o vydání EZR, které bylo vydáno belgickým státním zastupitelstvím, a tedy nikoli soudcem nebo soudem, musí být podle znění obou rozsudků ze dne 27. května 2019 splněny oba požadavky uvedené v bodech 68 a 75 rozsudku OG a PI .
- 22 Předkládající soud v jiné věci – v mezitímním rozsudku ze dne 4. června 2019 (NL:RBAMS:2019:4010) – rozhodl, že ačkoli se v rozsudku OG a PI jedná o EZR za účelem trestního stíhání, úvahy týkající se ochrany, kterou musí poskytnout vystavující justiční orgán při přijetí svého rozhodnutí o vydání EZR, jsou formulovány tak, že z nich nevyplývá rozlišení mezi EZR za účelem trestního stíhání a EZR za účelem výkonu. Předkládající soud trvá na tomto názoru.
- 23 Od obou rozsudků ze dne 27. května 2019 předkládající soud v souvislosti s dvěma členskými státy na základě informací, které poskytly orgány těchto členských států, konstatoval, že právní řády uvedených členských států nestanovily možnost napadnout rozhodnutí o vydání EZR a zejména jeho přiměřenost opravným prostředkem, který splňuje v plném rozsahu požadavky účinné soudní ochrany ve smyslu bodu 75.
- 24 V obou případech se jednalo o EZR za účelem trestního stíhání a v obou případech měly jak vystavující orgán, tak i nizozemské státní zastupitelství za to, že bod 75 tohoto rozsudku se netýká případu, kdy EZR byl založen na rozhodnutí soudce nebo soudu. Jak bylo uvedeno v bodě 22, předkládající soud z důvodů uvedených v tomto bodě s tímto názorem nesouhlasí.
- 25 V projednávaném případě má být EZR vykonán trest odnětí svobody. V takovém případě je EZR nezbytně založen na rozhodnutí soudce nebo soudu. Vystavující orgán i nizozemský státní zástupce měli za to, že bod 75 se v případě EZR, jehož cílem je výkon odnětí trestu svobody, nepoužije. Vzhledem k tomu, že předkládající soud a vystavující orgány z jiných členských států mají v několika bodech různé názory ohledně výkladu rozsudků ze dne 27. května 2019 – jak rovněž vyplývá z předkládacích rozhodnutí ve dvou dalších věcech podaných tímto předkládajícím soudem současně s tímto předkládacím rozhodnutím – a takové různé názory nejsou žádoucí, jeví se vhodné položit Soudnímu dvoru i tuto spornou otázku.
- 26 Předkládající soud se tedy v podstatě táže Soudního dvora, zda musí být možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí státního zástupce o vydání EZR a zejména jeho přiměřenosti, pokud je cílem EZR výkon trestu odnětí svobody.
- 27 Pro zodpovězení této otázky jsou relevantní následující skutečnosti. I když je cílem EZR výkon trestu odnětí svobody, a proto je založen na vykonatelném rozsudku soudce nebo soudu, musí být zajištěna nezávislost státního zástupce,

který vydal EZR. Ve stádiu výkonu trestu musí být totiž stále možné nezávisle ověřit, zda jsou splněny podmínky pro vydání EZR, zejména zda je jeho vydání přiměřené. Samotná skutečnost, že proti vyžádané osobě byl vydán vykonatelný rozsudek, nevede k tomu, že vydání EZR za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého tímto rozsudkem je přiměřené. Ve vykonatelném rozsudku, který vydal soudce nebo soud, se zpravidla neprovádí přezkum přiměřenosti vydání takové EZR.

- 28 Krom toho mezi vyhlášením rozsudku a rozhodnutím o vydání EZR mohla uplynout určitá doba, během níž nastaly nové skutečnosti a okolnosti, které jsou relevantní pro přiměřenost rozhodnutí o vydání EZR. Krom toho neexistují zřejmě opodstatněné důvody k přijetí závěru, že v případě EZR vydaného státním zástupcem, jehož cílem je výkon trestu odnětí svobody, nemusí být možné podat opravný prostředek, který splňuje v plném rozsahu požadavky účinné soudní ochrany.
- 29 Soudní dvůr se doposud nezabýval otázkou, zda možnost podat opravný prostředek ve smyslu bodu 75 rozsudku OG a PI musí existovat i v případě EZR, jehož cílem je výkon trestu odnětí svobody. Výše bylo vysvětleno, z jakých důvodů je žádoucí položit Soudnímu dvoru tuto otázku. Její zodpovězení je krom toho nezbytné pro rozhodnutí, které má přijmout předkládající soud, jelikož kladná odpověď na položenou předběžnou otázku by vedla k tomu, že tento soud by nemohl ani přezkoumat EZR z obsahového hlediska ani rozhodnout o žádosti o předání, zatímco záporná odpověď by mohla vést k povolení předání.
- 30 Předkládající soud žádá Soudní dvůr, aby na tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce použil naléhavé řízení podle čl. 267 odst. 4 SFEU a článku 107 jednacího řádu.
- 31 Vyžádaná osoba se do rozhodnutí o žádosti o předání nachází ve vazbě. Toto rozhodnutí nemůže předkládající soud přijmout, dokud Soudní dvůr neodpoví na předběžnou otázku. Bezodkladná odpověď Soudního dvora má tedy vliv přímo a rozhodujícím způsobem na délku vazby vyžádané osoby.